

Talepapir for minister for by, bolig og landdistrikter ved samråd A den 8. oktober 2013

Det talte ord gælder

Jeg vil gerne takke for, endnu en mulighed for her i udvalget, at gennemgå regeringens løbende arbejde med at styrke de danske landdistrikter, yderområder og småøer.

Dagens samrådsspørgsmål favner bredt. Men hvis jeg skal starte med præmissen for samrådet, må jeg sige, at jeg ikke er enig.

Der henvises i samrådsspørgsmålet til, at regeringens finanslovsforslag ikke indeholder nye tiltag til gavn for landdistrikterne. Det undrer mig, da regeringen jo netop med finanslovsforslaget for 2014 har formuleret en række tværgående initiativer, som søger at understøtte vækst og udvikling i hele Danmark – byerne såvel som landdistrikterne.

Regeringens finanslovsforslag afspejler, at vi ønsker at skabe vækst og arbejdspladser i hele landet. Vores tilgang er balanceret.

Vi fører en økonomisk ansvarlig politik, som samtidig har givet plads til at investere i vores velfærdssamfund.

Lad mig fremhæve nogle af de initiativer som er til særlig gavn for landdistrikterne:

1. Med finanslovsudspillet giver vi bl.a. et kompetenceløft til arbejdsstyrken igennem voksen- og efteruddannelserne. Det sigter særligt på at gavne arbejdsstyrken uden for de store byer. Samtidig har regeringen i sidste uge fremlagt et forslag til en reform af erhvervsuddannelserne, som skal medvirke til at øge antallet af dygtige faglærte i hele landet. Dette vil gavne produktionsvirksomheder, hvoraf mange er beliggende i netop landdistrikterne.
2. Regeringen tænker også landdistrikterne aktivt ind i arbejdet, når man nedsætter en "task force" og opretter en grøn pulje, som har et særligt fokus på afsætning af lokale fødevarer produceret i landdistrikterne. Det gavner de lokale producenter, men er samtidig med til at binde by og land mere sammen både fysisk og mentalt.
3. Regeringen ønsker også at binde landet sammen igennem Togfond DK ved hjælp af en ny timetogsmodel. Det er en model, som jeg har ladet mig fortælle, at flere af Venstres borgmestre ud i landet er særdeles tilfredse med. For de ved godt, at det afgørende for landdistrikterne ikke er politiske drillerier men i stedet reel handling til gavn for mobiliteten i hele landet. Med nedsat transporttid får flere borgere mulighed for både at bo på landet og pendle til et job i vækstcentrene omkring de større byer.
4. Desuden igangsættes offentlige investeringer i transport- og infrastrukturprojekter i hele landet. Dette tæller bl.a. en ny Storstrømsbro og en motorvej mellem Herning og Holstebro. Disse investeringer vil i de kommende år udgøre over 9 mia. kr. Satsningen vil være med til at øge tilgængeligheden til landdistrikterne til gavn for både borgere og erhvervsliv.

Endelig er der en række udmøntninger af Vækstplan DK, som regeringen vedtog i foråret med bl.a. Venstre. Vi har her som bekendt en særlig landdistriktspakke, som bl.a. indeholder:

- 400 mio. kr. til nedrivning og istandsættelse af faldefærdige huse i 2014 og 2015.
- 200 mio. kr. til kystbeskyttelse samlet set i 2014 og 2015.

Dertil kommer en række generelle initiativer, som har en ekstra stor betydning for landdistrikterne:

- 750 mio. kr. årligt til annullering af kørselsafgift på lastbiler.
- 220 mio. kr. årligt til forøgelse af fradraget for hotelmoms fra 50 til 75 pct.
- 1,8 mia. kr. til lavere afgifter på energi, spildevand og emballage.

Jeg mener sådan set, at alle disse tiltag er ganske tydelige tegn på, at denne regering tager landdistrikternes udfordringer seriøst og tænker dem ind i relevante udspil på tværs af regeringen.

Det indebærer også et ønske om, at det skal være muligt at bo og drive erhverv i alle egne af landet. Derfor er det også bekymrende, at nogle borgere og virksomheder oplever, at det er svært at få lån til køb af hus eller til at starte en virksomhed.

Jeg modtager løbende henvendelser fra både lokale politikere og borgere om konkrete sager. Det er et emne, som jeg tager meget alvorligt, da problemer med låntagning kan påvirke væksten og bosætningen i landdistrikterne negativt.

Derfor lægger jeg også vægt på at have en løbende dialog med branchen om udviklingen i kreditgivning.

Det er som bekendt institutterne selv, som skal vurdere, om de vil låne penge ud til borgere.

Jeg vil gerne her bemærke, at regeringen fortsat ikke finder det hensigtsmæssigt at stille statslån eller statslige garantier til rådighed for borgere eller virksomheder.

Branchen har imidlertid et ansvar for at sikre, at postnummeret ikke bruges til at afgøre, om der kan gives lån eller ej. Og det er branchen faktisk enig med mig i. Det blev blandt andet bekræftet på et møde i august, som jeg tog initiativ til i lyset af en række sager, som jeg hen over sommeren var blevet gjort opmærksom på.

Ser man på de tilgængelige tal, tegner der sig et billede af, at hele markedet – både i byerne og på landet har været udfordret af lavkonjunkturen. Vi kan samtidig se, at liggetiderne er kortere omkring de største byer og længere i en række landdistrikter.

Men tallene tyder imidlertid ikke på, at yder- og landkommuner har en markant anderledes udvikling i nyudlån end de resterende kommuneområder.

Dette ændrer ikke på, at vi fra regeringens side fortsat på tæt hold skal følge med i, at realkreditbranchen og banksektoren vurderer hver enkelt låneansøgning og ikke afviser låneansøgninger fra bestemte geografiske områder.

Mange steder sker der jo lokalt en positiv udvikling, der står i modsætning til det generelle billede. Og det gør en individuel kreditvurdering endnu mere vigtig. Derfor er det selvfølgelig vigtigt, at branchen har alle relevante oplysninger til rådighed for at kunne skabe sig et dækkende billede af forhold i lokalområdet. Og her kan vi selvfølgelig hjælpe med at udbrede kendskabet til de mange initiativer, jeg tidligere har omtalt, som regeringen har taget for at holde hånden under udvikling i landdistrikterne.

For at styrke dialogen og videndelingen med branchen yderligere har jeg taget initiativ til regelmæssige drøftelser af udviklingen på området og konkrete værktøjer, som kan indgå i en samlet kreditvurdering, herunder f.eks. tiltag inden for område- og byfornyelsen.

Det sidste element i samrådsspørgsmålet vedrører vækst og produktivitet. Danmark har siden midten af 1990'erne været udfordret af andre lande, der har haft en større vækst i produktiviteten. Netop derfor har regeringen nedsat en produktivitetskommission med uafhængige eksperter, der skal analysere den danske produktivitsudvikling og komme med konkrete anbefalinger til, hvordan produktiviteten kan styrkes i de kommende år.

Når emnet falder på planloven kan jeg sige, at regeringen i de kommende måneder vil arbejde nøje med Produktivitetskommissionens anbefalinger. Det gælder også anbefalingerne, der vedrører planloven.

Jeg vil i den forbindelse pege på, at regeringen også i sammenhæng med planloven har taget initiativer til gavn for udviklingen i landdistrikterne. I foråret blev der som bekendt indført en ny landdistriktsbestemmelse, som giver alle landets kommuner nye, enklere og bedre muligheder for at stimulere bosætning og etablering af erhverv i vanskeligt stillede landdistrikter.

Som jeg har redegjort for i dag, og igennem flere gode debatter i Folketinget, arbejder regeringen målrettet for at indtænke landdistrikterne i en række tværgående initiativer og udspil.

Som min redegørelse her i dag viser, er listen lang, og resultatet er, at vi allerede i dag har givet kommunerne mange flere strenge at spille på. Jeg hæfter mig også ved, at kommunerne – blå som røde – tager vel imod mange af de nye tiltag.